

## جایگاه علم نجوم در اسلام

یک کارشناس مسائل مذهبی گفت: به متخصص علم حدیث برای دستیابی به جامعیتی از روایات در رابطه با علم نجوم، نیاز است.



یک کارشناس مسائل مذهبی گفت: به متخصص علم حدیث برای دستیابی به جامعیتی از روایات در رابطه با علم نجوم، نیاز است.

حجت‌الاسلام محمدرضا جزایری در گفت‌وگو با خبرنگار خبرگزاری دانشجویان ایران (ایسنا) منطقه لرستان، با اشاره به جایگاه ویژه‌ای که نجوم در اسلام دارد، بیان کرد: روایاتی که در این زمینه هستند، دو دسته‌اند، یک دسته در تأیید علم نجوم و دسته دیگر در رد آن هستند.

وی ادامه داد: در زمینه احادیثی که وجود دارد نیاز به متخصص علم حدیث داریم که با استفاده از فن احادیث، بتواند جامعیتی از آن‌ها را به دست آورد که منجمان ما بتوانند از آن استفاده کنند.

جزایری با اشاره به این که «کلیت علم نجوم مورد تأیید اسلام و ائمه (ع) است» ادامه داد: آنچه از علم نجوم که مورد تأیید اسلام نیست مربوط به سحر است که علمای قدیم در درگاه ستمگران پیشگویی می‌کردند که به آن تنجیم (اخترشناسی) می‌گفتند که شاخه‌ای از علم نجوم است.

این کارشناس مذهبی با بیان این که «علم نجوم در تشخیص تأثیرات آب و هوایی تأثیرات زیادی دارد» افزود: ما در مذهب تشیع قبله‌یابی را داریم که بدون علم نجوم نمی‌توان جهت دقیق قبله را به دست آورد؛ لذا نتیجه می‌شود که اسلام ممزوج با نجوم شده است و دو اصل جدایی‌ناپذیر هستند چرا که در روایتی از امیرالمؤمنین (ع) آمده که می‌فرمایند: هر کسی علم نجوم نداند خداشناسی او علیل است و در روایتی دیگر چنین آمده است که علم چهارتاست، علم نحو برای لسان، علم طب برای بدن، علم فقه برای شناخت احکام و علم نجوم برای شناخت وقت است.

وی با بیان این که «کتاب‌های زیادی درباره علم نجوم نوشته شده است» ادامه داد: کتاب ریاضیات علامه حسن‌زاده آملی، فرج‌المحموم فی آثار علماء نجوم سید ابن‌طاووس از این دست کتاب‌ها هستند که به علم نجوم و ستاره‌شناسی پرداخته‌اند. جزایری با اشاره به این که «در صدر اسلام ابزارهای دقیق و قوی برای رصد ستارگان وجود داشته که امروزه به دست فراموشی سپرده شده است» افزود: از آن دوران از اسطرلاب و جدول استخراج که این جدول توسط خواجه نصیرالدین طوسی اختراع شده، استفاده می‌شد، که از یک صفحه فلزی با دو عقربه مندرج و درجه‌بندی شده تشکیل می‌شود که زمان رصد ستارگان محاسبات ریاضی که به دست می‌آید را در این جدول می‌نوشتند و نتیجه را به دست می‌آوردند.

این کارشناس مسائل مذهبی با اشاره به این که «امروزه اسطرلاب را داریم ولی متخصصی که از آن استفاده کند در دنیای اسلام کم است» ادامه داد: امروزه از ابزاری که از غرب آورده می‌شود استفاده می‌شود، ابزاری مانند تلکسوپ با موتور و ابزارهایی از این دست، که در رصدخانه‌های جهان از آن استفاده می‌شود.

وی با اشاره به این که «در قرآن کریم سوره‌هایی به نام اجرام آسمانی داریم» افزود: در قرآن سوره «نجم» به معنی ستاره، «قمر» به معنی ماه و «شمس» به معنی خورشید را داریم که نشان‌دهنده عظمت و بزرگی آسمان و تمام متعلقات آن است، به طوری که حضرت ابراهیم (ع) می‌فرماید: من ستارگان را نمی‌پرستم برخلاف کسانی که آن‌را به جای خدا می‌پرستند و این نشان‌دهنده این است که مردم دوران جهالت به عظمت ستارگان که در آسمان پدیدار می‌شدند پی برده بودند.

جزایری در پایان افزود: در آیه هفت سوره مبارکه ذاریات خداوند می‌فرماید: «وَالسَّمَاءَ ذَاتَ الْحُبُكِ؛ سوگند به آسمان مشبک» که این آیه نشان‌دهنده عظمت آسمان در نزد پروردگار بوده و همچنین در آیات 37 تا 40 سوره یاسین نیز به این اجرام اشاره شده است.